

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ವಾತಾ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಇಲಾಖೆ

ವಾತಾ ಸೌಧ, ಸಂಖ್ಯೆ 17, ಭಗವಾನ್ ಮಹಾದೇವ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560 001.

ಸಂಖ್ಯೆ : ವಾಜ : ೯ ನಿ : ಸುಮಾರು : 2023-24

ದಿನಾಂಕ : 29-08-2023

ಮಾಧ್ಯಮ ಆಮಂತ್ರಣ

MEDIA INVITE

- ಸಿಡ್ಫ್, ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ ಕಾಸಿಯಾ ಇವರ ಸಂಯುಕ್ತಾಶ್ರದ್ಲೀ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಫ್ತರೆಕೆಯ ಕುರಿತು ಜೀಟ್ರೋಚ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ:

ಉದ್ದೇಶ : :

ಶರಣಬಸಪ್ಪ ದರ್ಶನಾಮರ

ಮಾನ್ಯ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಸಚಿವರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಸುದ್ದು ಮಂಡಳ

ಉಪ ವ್ಯವಸಾಯ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಸಿಡ್ಫ್

ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ :

ಸಿಂ ಶಶಿಧರ ಶಿಟ್ಟಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕಾಸಿಯಾ

ದಿನಾಂಕ: 30-08-2023, ಬುಧವಾರ ಸಮಯ : ಬೆಳಿಗೆ 10.30 ಗಂಟೆಗೆ

ಸ್ಥಳ : ಕಾಸಿಯಾ ಸಭಾಂಗಣ, ವಿಜಯನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560040

ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರಕಟಣೆ
PRESS RELEASE

**ಮದ್ಯ ದರ ಏರಿಕೆಯಿಂದ ತಳ ಸೇರಿದ ಮಾರಾಟ/ದುಬಾರಿ ಮದ್ಯ ವಿರುದ್ಧ ಮದ್ಯ ಶ್ರಿಯರ
ಆಕ್ರೋಶ - ಅಬಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಸ್ವಷ್ಟನೆ**

ಬೆಂಗಳೂರು, ಆಗಸ್ಟ್ 29 (ಕನಾಟಕ ವಾರ್ತೆ):

ಇತ್ತೀಚಿನ ಪತ್ರಿಕಾ ಹಾಗೂ ಟಿ.ವಿ ಮಾಡ್ಯಮಗಳ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಮದ್ಯ ದರ ಏರಿಕೆಯಿಂದ ತಳ ಸೇರಿದ ಮಾರಾಟ ದುಬಾರಿ ಮದ್ಯ ವಿರುದ್ಧ ಮದ್ಯಶ್ರಿಯರ ಆಕ್ರೋಶ/ ಮದ್ಯದ ದರ ಏರಿಕೆಯಿಂದ ನೊಂದಿರುವ ಮದ್ಯ ಶ್ರಿಯರು ಮದ್ಯ ವಿರೀದಿಯನ್ನೇ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದ ಇದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಸ್ವ ನಷ್ಟ ಏಕಾವಕಿ ಶೇ.20 ಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿದ ಪರಿಣಾಮ ಮಾರಾಟದಲ್ಲಿ ಕುಂತಿತ ಮುಂತಾದ ವರದಿಗಳು ಬಿತ್ತರಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ ಈ ಸಂಬಂಧ ಅಬಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯು ಸ್ವಷ್ಟನೆ ನೀಡಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ಎಲ್ಲಾ ವರದಿಗಳು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ 2023-24ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಏತಿಲ್ 1, ರಿಂದ ಆಗಸ್ಟ್ 25, 2023ರವರೆಗೆ ರೂ.13,515 ಕೋಟಿ ರಾಜ್ಯಸ್ವ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಆಯವ್ಯಯ ಗುರಿಗೆ ಶೇ.37.5 ರಷ್ಟು ಸಾಧನೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ಇದೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರೂ.11,887 ಕೋಟಿ. ರಾಜ್ಯಸ್ವ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿದ್ದು, ರೂ.1,628 ಕೋಟಿ ಅಧಿಕವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಸ್ವವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿದ್ದು, ಶೇ.13.7 ರಷ್ಟು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

2023-24ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಸರ್ಕಾರವು ಅಬಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ರೂ. 36,000 ಕೋಟಿ ಅಬಕಾರಿ ರಾಜ್ಯಸ್ವ ಗುರಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಜುಲೈ 7 ರಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಆಯವ್ಯಯ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕವನ್ನು (AED Rates on IML) ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಅದರಂತೆ ಜುಲೈ 20 ಕ್ಕೆ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಮದ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ 18 ಫೋಟಿತ ಬೆಲೆ ಸ್ಲಾಬ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಶೇ. 20 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಸರ್ಕಾರವು ಆದೇಶಿಸಿರುತ್ತದೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮದ್ಯದ ದರಗಳನ್ನು ಆಯವ್ಯಯ ದಿನದಂದು ಹೆಚ್ಚಳದ ಫೋಟಣೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿದ್ದು, ಅದು ನಂತರದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರವು ಜುಲೈ 7, 2023ರ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ದರಗಳನ್ನು ಫೋಟಣೆ ಮಾಡುವ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಜಾರಿಮಾಡುವ ದಿನಾಂಕ: ಜುಲೈ 20, 2023 ವರೆಗೆ ಸನ್ನದುದಾರರು (ಮದ್ಯ ಮಾರಾಟಗಾರರು) ತೆರಿಗೆ ಏರಿಕೆಗೂ ಮನ್ಯ ಹೆಚ್ಚು ಮದ್ಯ ವಿರೀದಿಸಿ ಮುಂಗಡ ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಸನ್ನದುದಾರರು ಕೇವಸೌಬಿಸಿಲ್ಲಾ ಡಿಪ್ರೋಗಳಿಂದ ಮುಂಗಡ ವಿರೀದಿ ಮಾಡಿ ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಳದ ಜಾರಿ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಮುಂದಿನ ಕೆಲವು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಸನ್ನದುದಾರರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮದ್ಯ ವಿರೀದಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ, ಇದರಿಂದ ಮದ್ಯದ ಮಾರಾಟದಲ್ಲಿ ಕುಂತಿತ ಕಂಡು ಬಂದಾಗ್ಯ ನಂತರ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಯಥಾಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ.

ಜುಲೈ 2022 ಹಾಗೂ ಜುಲೈ, 2023 ರಲ್ಲಿ ತುಲನಾತ್ಮಕ ಮದ್ಯ ಮಾರಾಟವು ಜುಲೈ 1, 2022 ರಿಂದ ಜುಲೈ 19, 2022 ರವರೆಗೆ ಶೇ.32.6, ಜುಲೈ 20 ರಿಂದ ಜುಲೈ 31 ರವರೆಗೆ ಶೇ. 22.83, ಒಟ್ಟಾರೆ ಜುಲೈ 2022 ರಲ್ಲಿಶೇ. 54.89 ಮಾರಾಟವಾಗಿದೆ.

ಜುಲೈ 1, 2023 ರಿಂದ ಜುಲೈ 19, 2023 ರವರೆಗೆ ಶೇ.52.65, ಜುಲೈ 20 ರಿಂದ ಜುಲೈ 31 ರವರೆಗೆ ಶೇ. 12.81, ಒಟ್ಟಾರೆ ಜುಲೈ 2023 ರಲ್ಲಿ ಶೇ. 65.46 ಮಾರಾಟವಾಗಿದೆ.

ಈ ರೀತಿ ಸನ್ಮಾನಿಸಿದ್ದರೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮದ್ಯದ ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ, ಆಗಸ್ಟ್ 2023 ರ ಮಾಹೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ.6 ರಷ್ಟು ಖರ್ಚಾತ್ಮಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕಂಡುಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಮದ್ಯದ ದರ ಏರಿಕೆಯಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ.14 ರಷ್ಟು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

2022-23 ನೇ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ (ದಿನಾಂಕ:01-04-2022 ರಿಂದ 25-08-2022 ರವರೆಗೆ) 271.30 ಲಕ್ಷ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಮದ್ಯ ಮಾರಾಟವಾಗಿದ್ದು, 11, 887 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ರಾಜ್ಯದ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಾಗಿದೆ. 2023-24 ನೇ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 282.80 ಲಕ್ಷ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಮದ್ಯ ಮಾರಾಟವಾಗಿದ್ದು, 13,515 ಕೋಟಿ ರೂ. ರಾಜ್ಯದ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಾಗಿದೆ.

ಒಟ್ಟಾರೆ 2023-24 ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸಿದಾಗ, ಮದ್ಯ ಮಾರಾಟದಲ್ಲಿ ಶೇ.4.24 ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದ್ದು, ಈ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯದ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಲ್ಲೂ ಸಹ ರೂ.1628 ಕೋಟಿಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಾಜ್ಯದ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿದ್ದು, ಶೇ.13.7 ರಷ್ಟು ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರತಿ ವರ್ಷದ ಮದ್ಯದ ದರಗಳನ್ನು ಏರಿಸುವಾಗ ಇದೇ ಪ್ರಮ್ಯತ್ವಿಯು ಕಂಡುಬಂದಿದ್ದು, ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವು ವಾಡಿಕೆಯಂತೆ ಯಥಾಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಮದ್ಯದ ದರಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಳ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅವಧಿಗೆ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿ ಮದ್ಯ ಮಾರಾಟದ ಕುಂಠಿತ ಬಗ್ಗೆ ಅಂದಾಜಿಸುವುದು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮದ್ಯ ಮಾರಾಟ ಮತ್ತು ಅಬಕಾರಿ ರಾಜ್ಯದ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯು ಯಥಾಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುವುದಲ್ಲದೆ, ಸರ್ಕಾರವು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವ ರೂ. 36,000 ಕೋಟಿಗಳ ಅಬಕಾರಿ ರಾಜ್ಯ ಗುರಿಗೆ ಶೇ.100 ರಷ್ಟು ಸಾಧಿಸಲು ಇಲಾಖೆ ವರ್ತಿಯಿಂದ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಅಬಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯು ಸ್ವಷ್ಟಿಕರಣ ನೀಡಿದೆ.

**ಸರ್ಕಾರದ ಮತ್ತೊಂದು ಮಹತ್ವಕಾಂಡೆ ಯೋಜನೆ – “ಗೃಹಲಕ್ಷ್ಮಿ” ಯೋಜನೆಗೆ
ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ನಾಳೆ ಚಾಲನೆ**

ಚೆಂಗಳೂರು, ಆಗಸ್ಟ್ 29 (ಕನಾರ್ಟಿಕ ವಾರ್ತೆ):

ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವಾಲಂಬನೆಯತ್ತ ಒಂದು ದಿಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚೆ “ ಪ್ರತಿ ಮನೆ ಯಜಮಾನಿಗೆ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ರೂ 2000”

– ಸರ್ಕಾರದ ಮತ್ತೊಂದು ಮಹತ್ವಕಾಂಡೆ ಯೋಜನೆಯಾದ “ಗೃಹ ಲಕ್ಷ್ಮಿ” ಯೋಜನೆಗೆ ಸನ್ಮಾನ್ಯ

ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ ಅವರು ನಾಳೆ ಜುಲೈ 30 ರಂದು ಬೇಳಿಗೆ 11.00 ಗಂಟೆಗೆ ಮೈಸೂರಿನ ಮಹಾರಾಜ ಕಾಲೇಜಿನ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಚಾಲನೆ ನೀಡಲಿದ್ದಾರೆ.

ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ ವರ್ತಿಯಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದ್ದು, ಲೋಕಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಾದ ರಾಮಲ್ ಗಾಂಧಿ ಅವರು ಘನ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯಸಭಾ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹಾಗೂ ಎಷಿಸಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ.ಮಲ್ಕಾಜುನ ಲಿಗೆ ಅವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸಲಿದ್ದು, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ ಅವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಲಿದ್ದಾರೆ.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮುಖ್ಯ ಅಂತಿಧಿಗಳಾಗಿ ಉಪಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಹಾಗೂ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವರಾದ ಡಿ.ಕೆ.ಶಿವಕುಮಾರ್, ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ಸಚಿವರು ಹಾಗೂ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸಚಿವರಾದ ಹೆಚ್.ಸಿ.ಮಹದೇವಪ್ಪ, ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವರಾದ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಹೆಬ್ಬಳ್ಳಿಕರ್, ಆಹಾರ ಮತ್ತು ನಾಗರೀಕ ಸರಬರಾಜು ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಹಕರ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವರಾದ ಕೆ.ಹೆಚ್. ಮುನಿಯಪ್ಪ, ಪಶು ಸಂಗೋಪನೆ ಮತ್ತು ರೇಷ್ಟ್ ಸಚಿವರಾದ ಕೆ. ವೆಂಕಟೇಶ್, ಕೃಷ್ಣ ಸಚಿವರಾದ ಎನ್. ಚಲುವರಾಯಸ್ವಾಮಿ, ಸಹಕಾರ ಸಚಿವರಾದ ಕೆ.ಎನ್. ರಾಜಣ್ಣ, ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ, ವಿಜಾಪುರ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಚಿವರಾದ ಎನ್.ಎಸ್. ಭೋಸರಾಜು, ಮೈಸೂರಿನ ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ ಮಾಜ್ಯ ಮಹಾಪೌರರಾದ ಶಿವಕುಮಾರ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಲೋಕಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು, ರಾಜ್ಯಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು, ವಿಧಾನಸಭಾ ಮತ್ತು ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ ಸದಸ್ಯರು, ಸಚಿವರು ಹಾಗೂ ಶಾಸಕರು, ಗಣರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲಿದ್ದಾರೆ.

ಜೈಷಧಿ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕು - ಡಾ. ಲೀಲಾ ಬೆಂಗಳೂರು, 28ನೇ ಆಗಸ್ಟ್(ಕನಾರ್ಟಿಕ ಸರ್ಕಾರ):

ಜೈಷಧಿ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುವುದರಿಂದ ಅದರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬಹುದು. ರೈತರು ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿ, ನಂತರ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಹಾಗೂ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ರೈತರು ಉತ್ಪಾದಿದಿಂದ ಜೈಷಧಿ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಆಯುಷ್ ಇಲಾಖೆಯ ಆಯುಕ್ತರಾದ ಡಾ. ಲೀಲಾ ಅವರು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಇಂದು ವಿಕಾಸಸೌಧದಲ್ಲಿ ಕನಾರ್ಟಿಕ ರಾಜ್ಯ ಜೈಷಧಿ ಗಿಡಮೂಲಿಕಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಕನಾರ್ಟಿಕ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಮಂಡಳಿ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಜೈಷಧಿ ಸಸ್ಯವಲಯದ ಶ್ರೀಯಾ ಯೋಜನೆ (2023-33)

ರಚಿಸಲು ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಪಾಲುದಾರರ ಸಮಾಲೋಚನ ಕಾರ್ಯಾಗಾರವನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಅವರು ಅಥವಣ ವೇದದಲ್ಲಿ ಕಾಯಿಲೆ, ಗುಣಲಕ್ಷಣ, ಗುಣಪಡಿಸಬಹುದಾದ ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಕಾಲನಂತರ ಆಯುವೇದದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾಶ್ನೆಗಳನ್ನು ನೀಡದ ಕಾರಣ ಕೆಲವು ಜೈಷಧಿ ಸಸ್ಯಗಳು ನಶಿಸಿ ಹೋಗಿವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು.

2014–15 ರಲ್ಲಿ 17000 ಕೋಟಿ ವರ್ಷಿವಾಟು ಹಾಗೂ 2022ರಲ್ಲಿ 169 ಮಿಲಿಯನ್ ಡಾಲರ್ ಲಾಭ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪಡೆದಿದೆ.

ಜೈಷಧಿ ಸಸ್ಯಗಳ ಬೇಡಿಕೆ ಹಾಗೂ ಪೂರ್ವೀಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಬೇಕು. ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳ ಗಾಡನ್ ಬೆಳೆಯಲು ಆಯುಷ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅನುದಾನ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆಯುಷ್ ಇಲಾಖೆಯು ಕಿಂಡನ್ ಗಾಡನ್ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದೆ. ಕಿಂಡನ್ ಗಾಡನ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಗುಣಪಡಿಸಬಹುದು ಎಂಬ ಜ್ಞಾನ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಡಿಜಿಟಲ್ ಸೇಷನ್ ಮೂಲಕ ಮುಂದಿನ ಪೀಠಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂದರು.

ಪ್ರಥಾನ ಮುಖ್ಯ ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಪಡೆ ಮುಖ್ಯಸ್ಥಾದ ರಾಜೀವ್ ರಂಜನ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿ ಕಾರ್ಯಾಗಾರವು ಜೈಷಧಿಯ ಸಸ್ಯಗಳ ಪರಿಚಯ, ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಉಪಯೋಗ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಇತರೆ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಬೆಳೆಯಬಹುದು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಎಂದರು.

ಕೋವಿಡ್-19 ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜನರು ಮುಂಜಾಗ್ತಾ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಆಯುವೇದಿಕ್ ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಳಸಿ ಕಷಾಯವನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಜೈಷಧಿ ಸಸ್ಯವಲಯದ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ (2023–33) 10 ವರ್ಷದ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ. ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಜೈಷಧಿ ಗಿಡಮೂಲಿಕಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಕ ಅಧಿಕಾರಿಯಾದ ಸುದರ್ಶನ್ ಜಿ.ಎ. ಅವರು ಪ್ರಾಸ್ತಾವಿಕವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಕನಾಟಕ ಆಯುವೇದ ಜೈಷಧಿ ತಯಾರಕರ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ. ನಿರಂಜನ್ ಮೂರ್ತಿ, ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಟಟ್ಟ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಅರವಿಂದ್ ವಚನ್ಸ್ವಿ ಇತರೆ ಗಣರು ಉಪಸ್ಥಿತಿರಿದ್ದರು.

ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಸಾಲ ಸಂಪರ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ಬೆಂಗಳೂರು, ಆಗಸ್ಟ್ 29 (ಕನಾಟಕ ವಾರ್ತೆ):

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಸಮಿತಿ ವರ್ತಿಯಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮುಂದಾಳತ್ವದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ "ಸಾಲ ಸಂಪರ್ಕ (ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಜೈಟ್ ರೀಚ್) ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ"ವನ್ನು ಆಗಸ್ಟ್ 30 ರಂದು

ಜಾನ್ಯದ ಜ್ಯೋತಿ ಸಭಾಂಗಣ, ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜು ಆವರಣ, ಡಾ.ಬಿ.ಆರ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ವೀರಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ಇಲ್ಲಿ, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 10.00 ಗಂಟೆಯಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲ 5.00 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಏಪ್ರಿಲ್‌ನಿನಿಂದ.

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು, ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು, ಡಿಸಿಸಿಬಿ, ನಬಾಡ್, ಕೆವಿಎಸಿ, ಕೆವಿಎಬಿ, ಡಿಎಸಿ, ಕೃಷಿ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲಿವೆ. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ವಿವಿಧ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಕುರಿತು ಗ್ರಾಹಕರಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತೃತ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲು, ಸಾಲದ ಅರ್ಚಿಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು, ಸಾಲ ಮಂಜೂರಾತಿ ಮತ್ತು ಸಂಭಾವ್ಯ ಮಂಜೂರಾತಿ ಆದೇಶ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಈ ಸಾಲ ಸಂಪರ್ಕ (ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಜೋಟ್ ರೀಚ್) ಸಭೆಯನ್ನು ಏಪ್ರಿಲ್‌ನಿನಿಂದ.

ಸಾಲ ಸಂಪರ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಹತ್ವಕಾಂಕ್ಷೆ ಆತ್ಮ ನಿರ್ಧರ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಬರುವ ಪಿಎಂ- ಸ್ಪ್ರಿಂಗ್, ಕೃಷಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ನಿಧಿ ಯೋಜನೆ (ಎವಿಫ್), ಪಶು ಸಂಗೋಪನಾ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ನಿಧಿ ಯೋಜನೆ (ಎವ್‌ಎ ಇಡಿ ಎಫ್), ಮತ್ತು ಪಿಎಂಎಂವ್ (ಮುದ್ರಾ) ಸ್ಕ್ರಾಂಡ್ ಅಪ್ ಇಂಡಿಯ, 'ಪಿಎಂಇಜಿಪಿ, ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಯೇತರ, ಎಂಎಸ್‌ಎಂಇ, ರಿಟ್ರೆಲ್, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ವಸತಿ ಸಾಲಗಳಲ್ಲದೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತಾ ಯೋಜನೆಗಳಾದ ಪ್ರಥಾನ ಮಂತ್ರಿ ಸುರಕ್ಷಾ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆ, ಪ್ರಥಾನ ಮಂತ್ರಿ ಜೀವನ ಜ್ಯೋತಿ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಆಟಲ್ ಪಿಂಚಣಿ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಇನ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಶೇಷ ಜಾಗೃತಿ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ನಡೆಸಲು ಎಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕೋಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಗ್ರಾಹಕರು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ, ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳ ಸದುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅಧಿಕೃತ ಪ್ರಕಟಣೆ ತಿಳಿಸಿದೆ.

ವಿಶೇಷ ಲೇಖನ:

ಕಾರ್ಯಕರ್ಮ ಶರಣ ನುಲಿಯ ಚಂದಯ್ಯ

12ನೇ ಶತಮಾನದ ಪ್ರಮುಖ ಶರಣರಲ್ಲಿ ನುಲಿಯ ಚಂದಯ್ಯ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಕ ಮತ್ತು ದಾಸೋಹದ ಮೂಲಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದವನು. ಬಸವಾದಿ ಶರಣರಲ್ಲಿ, ಕಾರ್ಯಕ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ಅಕ್ಷರಶಹ ಮಹತ್ವವನ್ನು ನೀಡಿ ಆದರೆ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದವನು.

ಉಲ್ಲೇಖಗಳು.: ಶರಣ ನುಲಿಯ ಚಂದಯ್ಯನ ಉಲ್ಲೇಖಗಳು ಕನ್ನಡದ "ಅನೇಕ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಿ ದಂಡೇಶನ 'ಶಿವತತ್ವ ಜಿಂತಾಮಣಿ, ಚನ್ನಪ್ಪ ಕವಿಯ 'ಶರಣಲೀಲಾಮೃತ' ಹಲಗೆಯಾರಯ್ಯನ 'ಶೋನ್ಯಸಂಪಾದನೆ' ಶಾಂತಲಿಂಗದೇಶಿಕನ 'ಬೈರವೇಶ್ವರಕಾವ್ಯದ ಕಥಾಮಣಿ ಸೂತ್ರರತ್ನಕರ, ಸಿದ್ಧನಂಜೇಶನ ಗುರುರಾಜ ಹಾರಿತ್ತ', ಭಿಮಕವಿಯ 'ಬಸವಪುರಾಣ', ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ಪಂಡಿತನ 'ಚನ್ನಬಿಸವ ಪುರಾಣ', ಕುಮಾರ ಚನ್ನಬಿಸವನ ಮರಾತನರ ಜರಿತೆ", ಎಳಂದೂರು ಹರೀಶ್ವರರ 'ಶ್ರೀಪ್ರಭುದೇವರ ಪುರಾಣ', ನಂಜುಂಡನ 'ಬೈರವೇಶ್ವರಕಾವ್ಯ, ಪಾಲ್ಯಾರಿಕ ಸೋಮನಾಥನ 'ಬಸವಪುರಾಣ', ಮಹಾಲಿಂಗದೇವರ 'ಹೊತ್ತರಶತಸ್ಥಲ, ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕರ 'ಶರಣಚರಿತಾಮೃತ' ಮುಂತಾದ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಚಂದಯ್ಯನನ್ನು ಕುರಿತು ಬಸವಣ್ಣ, ಡಕ್ಕಿಯ ಬೋಮ್ಮಣ್ಣ, ಡೋಹರ ಕಕ್ಷಯ್ಯ, ಅಮುಗಿದೇವಯ್ಯ, ಏಲೇಶ್ವರ ಕೇತಯ್ಯ, ಕಾಡಸಿದ್ದೇಶ್ವರ, ಮಡಿವಾಳ ಮಾಚಿದೇವ, ಅಂಗಸೋಂಕಿತ ಲಿಂಗತಂದೆಗಳು ಮುಂತಾದ ಶರಣರು ತಮ್ಮ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಂಡಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಕಾಲ :

ಚಂದಯ್ಯನನ್ನು ಚಂದಯ್ಯ, ನುಲಿಯ ಚಂದಯ್ಯ, ಚಂದೇಶ್ವರ, ಲಿಂಗದೇವ, ಚಂದಯ್ಯ, ಕಾಯಕದ ಚಂದಯ್ಯ ಮುಂತಾದ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ.

ಚಂದಯ್ಯನ ಕಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ವಿದ್ವಾಂಸರಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆತದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಅವನ ಕುರಿತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ದಾಖಿಲೆಗಳಿಲ್ಲ. ಆರ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯ 1160, ಚನ್ನಪ್ಪ ಎರೇಸೀಮ 1130, ಸರೋಜಾ ಕುಲಕಣ್ಣ 1160, ಹಾಗು ಬಸವಣ್ಣ, ಅಮುಗಿದೇವ, ಕಿನ್ನರಿ ಬೋಮ್ಮಯ್ಯ, ಡೋಹರ ಕಕ್ಷಯ್ಯ, ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು, ಮಡಿವಾಳ ಮಾಚಿದೇವ ಮುಂತಾದ ವಚನಕಾರರ ಕಾಲ 1160 ಉಲ್ಲೇಖ ಇರುವದರಿಂದ ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಇವನ ಸಮಕಾಲೀನರಾದ ಕಾರಣ ಚಂದಯ್ಯನ ಕಾಲವೂ 1160 ಎಂದು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ 1107-1177 ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೇ ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಚಂದಯ್ಯ 70 ವರ್ಷ ಬದುಕಿದ್ದನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ದಾಖಿಲೆಗಳಿಲ್ಲ. ಬಸವಣ್ಣ, ಮಡಿವಾಳ ಮಾಚಿದೇವರ ಕಾಲ 1160 ಎಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಲು ದಾಖಿಲೆಗಳಿದ್ದು, ಚಂದಯ್ಯನು ಕೂಡ ಅವರ ಸಮಕಾಲೀನ ಎನ್ನಪ್ಪದಕ್ಕೆ ಅವನ ಕಾಯಕದ ಜೊತೆಗೆ ಬೆಸೆದುಕೊಂಡು ಬಂದ ಕಥೆಯ ಸಾಕ್ಷಿ ಆ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಮಡಿವಾಳ ಮಾಚಿದೇವ, ಬಸವಣ್ಣ ಮತ್ತು ಆನುಭವ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು ಮುಂತಾದವರ ಸಮ್ಮಾನಿದಲ್ಲಿಯೇ ಚಚ್ಚೆ ನಡೆದಿರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು 1107ಕ್ಕೂ ಮತ್ತು 1160ಕ್ಕೂ 53ವರ್ಷಗಳ ಅಂತರವಿರುತ್ತದೆ. ಇಮ್ಮೋಂದು ಅಂತರ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಗುರುತಿಸಿದ 1160ರಲ್ಲಿ, ಚಂದಯ್ಯ ಹುಟ್ಟಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಇದನ್ನು ಒಟ್ಟಿದರೆ, 915ರ ಬದಲಾಗಿ, 862ನೇ ಜಯಂತಿಯನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಾಯಕ 'ನುಲಿಯ ಚಂದಯ್ಯ, ಚಂದಯ್ಯನ ಹೆಸರಿನೊಂದಿಗೆ ಅವನ ಕಾಯಕ ಉಲ್ಲೇಖವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಶರಣರ ಹೆಸರಿನೊಂದಿಗೆ ಅದರ ಕಾಯಕ ಉಲ್ಲೇಖಿತಗೊಂಡಂತೆ ಚಂದಯ್ಯನ ಕಾಯಕವೂ ಅವನ ಹೆಸರಿನೊಂದಿಗೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ 'ನುಲಿ' ಎಂದರೆ ಅನೇಕ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಹಗ್ಗ ಹರಿ ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ 'ಹಗ್ಗ' ಅಥವಾ 'ಹರಿ' ಎಂದರೆ, ಉತ್ತರ ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ,

ಪುಂಡಿನಾರು, ಗದ್ಯಾಳ ನಾರುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ, ಹೊಸದು ಹಗ್ಗ ಅಥವಾ ಹುರಿ ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಚಂದಯ್ಯನ ಹೆಸರಿನೊಂದಿಗೆ ಬರುವ 'ನುಲಿ' ಎಂದರೆ ಮೆದು ಹಲ್ಲಿನಿಂದ ತಯಾರಿಸುವ ಹಗ್ಗ ಅಥವಾ ಇದನ್ನು ಹೊರಸಿನುಲಿ ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಉತ್ತರ ಕನಾಟಕ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೊರಸು ನೆಲು, ಕಣ್ಣಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ.

ಹೊರಸು (ಹೆಣ್ಣಿ ಮುಕ್ಕಳು ಪ್ರಸವದ ನಂತರ ಮಲಗಲು ಹಾಕುವ ಕಾಟ್ ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟಿಗೆ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನುಲಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚೆಯುತ್ತಾರೆ) ನೆಲ್ಲು (ಹೊಸರು, ಬೆಣ್ಣೆ ಗಡಿಗೆಗಳನ್ನು ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಬೆಕ್ಕಿಗೆ ಸಿಗಬಾರದೆಂದು ಅಡಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ, ಜಂತಿಗೆ ಜೋತು ಬೀಳುವಂತೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದರು) ಕಣ್ಣಿ, ಮಖಾಡ, ಅಥವಾ ಬಾಯಿಜಾಳಿಗೆ ಎಂದರೆ, ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಕಾಳುಕಡಿ, ತಿನ್ನಬಾರದು ಮತ್ತು ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಪೈರುಗಳನ್ನು ತಿನ್ನಬಾರದೆಂದು ಬಾಯಿಗೆ ಕಟ್ಟಲು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು), ಇವುಗಳನ್ನು ಸಿದ್ದಪಡಿಸಲು ಮನೆಯಲ್ಲಿನಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಸುಲಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು, ಈಗ ಉತ್ತರ ಕನಾಟಕ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೊರಲು, ನಲು ಕಣ್ಣಿಗಳು ಜನರಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಅನೇಕ ಜನ ವಿದ್ಯಾಂಸರಿಗೆ 'ನುಲಿ'ಯನ್ನು ಮೆದೆಹಲ್ಲಿನಿಂದ ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಗೌತ್ತಿರದ ಕಾರಣ ನುಲಿ ಎಂದರೆ ನಾರಿನಿಂದ ತಯಾರಿಸುವ ಹಗ್ಗ ಎಂದು ಬರೆಯುತ್ತೆ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಉತ್ತರ ಕನಾಟಕದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಭಜಂತ್ರಿ, ಕೊರವ, ಕೊರಮ, ಕೊಂಚಿಕೊರವ ಜನಾಂಗದವರು ಮೆದುಹಲ್ಲಿನಿಂದ ನುಲಿ ತಯಾರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಹೊರಸು, ನೆಲು, ಈಚಲು ಮತ್ತು ಮೆಲೆಯಲ್ಲಿನ ಆನಟರಿಗೆ ಕಣ್ಣಿ ತಯಾರಿಸಲು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾರಿ ಬಂದ ಹಣದಲ್ಲಿ ಉಪಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಚಂದಯ್ಯ ಹಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದ ಉರು ಕೂಡ ಏದಿನ ವಿಜಯಪುರ ಸಮೀಪದ "ಶಿವಣಿ" ಈ ಎಲ್ಲ ಆಧಾರಗಳಿಂದ ನುಲಿಯ ಚಂದಯ್ಯ, ಅಥವಾ, ನುಲಿ, ಚಂದಯ್ಯ, ಕೊರಮ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನೆಂಬುದು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾಂಸರಾದ ಘ.ಗು. ಹಳಕಟ್ಟಿ, ಚೆನ್ನಪ್ಪ ಎರೇಸೀಮೆ, ಎಂ.ಎಸ್. ಲತ್ತೆ, ಎಸ್.ಎಸ್.ಭೂಸರೆಡ್ಡಿ, ಮುಂತಾದವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಆಧಾರಗಳಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಕಾಯಕದ ಕಥೆ : ಶರಣ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಶರಣನು ಕಾಯಕ ಮಾಡಿಯೇ ಬದುಕಬೇಕು, ಈ ಕಾಯಕದಿಂದ ಬಂದ - ದ್ರವ್ಯದಿಂದಲೇ. ಉಪಜೀವನ ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ, ಉಳಿದದ್ದನ್ನು ಶರಣರಿಗೆ ದಾಸೋಹ ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಸಿದ್ದಾಂತವಾಗಿತ್ತು. ಈ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರವೇ ಚಂದಯ್ಯನು ತನ್ನ ದಿನನಿತ್ಯದ ಕಾಯಕವಾದ, ನುಲಿ ತಯಾರಿಸುವರು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಮಾರಿ ಬಂದ ದ್ರವ್ಯದಲ್ಲಿ ದಾಸೋಹ ಮಾಡಿ ಪ್ರಸಾದ ಸ್ವೀಕರಿಸುವರು. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಬಂದು ದಿನ ಮೆದೆಹಲ್ಲು ಕೊಯ್ದು ಶರಲು ಸಮೀಪದ ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. (ಕೆಲ ವಿದ್ಯಾಂಸರು ಅಡವಿಗೆ ಎಂದು ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಎದೆಹಲ್ಲು ಅಡವಿಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ನೀರಿನ ರುರಿ ಇಲ್ಲವೆ ಹಳ್ಳದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ) ಹಳ್ಳದಲ್ಲಿ ಹುಲುಸಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಕೊಯ್ದುವಾಗ ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಲಿಂಗವು ಜಾರಿ ಮಡುವಿನಲ್ಲಿ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಅದು ಬಿದ್ದಿರುವದು ಚಂದಯ್ಯನ ಅರಿವಿಗೆ ಬಂದರೂ ಅವನು ತನ್ನ ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ತಲ್ಲಿನನಾಗಿ ಮೆದೆಹಲ್ಲನ್ನು ಕೊಯ್ದುತ್ತ ಮುಂದೆ ಸಾಗುವನು. ಆಗ ಜಾರಿ ಬಿದ್ದ ಲಿಂಗವ ಚಂದಯ್ಯನನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಸುಮುನಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟುತ್ತಿಗೆ ಚಂದಯ್ಯ ಮೆದೆಹಲ್ಲನ್ನು ಕೊಯ್ದುವದನ್ನು ಮುಗಿಸಿ, ಆ ಕೊಯ್ದು ಹುಲ್ಲನ್ನು ಹೊರೆ ಕಟ್ಟಿ, ತಲೆಮೇಲೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಮನೆ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಟು ಬಿಟ್ಟನು. ಆಗ ಲಿಂಗವು, ಚಂದಯ್ಯನ ಕಾಯಕನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಬೆರಗಾಗಿ ಮನುಷ್ಯ ರೂಪ ತಾಳಿ " ಎಲೆ, ಚಂದಯ್ಯ ನನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟಿರುವೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗು ನಾನು ಬರುತ್ತೇನೆ "ನಿಲ್ಲು" ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲೇ ಲಿಂಗದ ಭಾವವನ್ನು ಅರಿತ ಚಂದಯ್ಯ ನಿಮ್ಮ ಭಾವ ಹೇಗಿದೆಯೋ ಹಾಗೇ ಮಾಡಿ, ನನಗೆ ನನ್ನ ಶರಣರ ಸೇವೆಗೆ

ಹೋತ್ತಾಗುತ್ತದೆ' ಎಂದು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ, ತಕ್ಷಣವೇ ಲಿಂಗವು ಇನ್ನು ಸಮಯ ಮೀರಿತೆಂದು ತಡವರಿಸುತ್ತ ಚಂದಯ್ಯನ ಬೆನ್ನತ್ತಿ' ನಾನು ನಿನ್ನಾಡನೆ ಬರುತ್ತೇನೆ ನನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಡವೆಂದು ಕೇಳುತ್ತದೆ. ಆಗ ಚಂದಯ್ಯ ಮೊದಲು ಹೋಗಿ ಈಗ ಬರುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ ನಾನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೊರಟು ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಲಿಂಗದೇವನಿಗೆ ಬೇರೆ ದಾರಿ ಕಾಣದೆ, ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟೆ ಒಗೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಮಡಿವಾಳ ಮಾಡಿದೇವರ ಹತ್ತಿರ ದೂರನ್ನು ಒಯ್ಯಿತ್ತದೆ, ಮಡಿವಾಳಯ್ಯನವರು ಲಿಂಗದೇವನ ದೂರು ಏನೆಂದು ಕೇಳಲಾಗಿ ಚಂದಯ್ಯ ನನ್ನನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹಟ ಹಿಡಿದಿರುತ್ತಾನೆ. ನೀವು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಆಗ ಮಡಿವಾಳಯ್ಯನವರು 'ಚಂದಯ್ಯ, ಲಿಂಗದೇವನನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಚಂದಯ್ಯ. ಮೊದಲು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಮಡಿವಾಳಯ್ಯನವರು ಲಿಂಗದೇವನಿಗೆ 'ಚಂದಯ್ಯ ಮಾಡುವ ಜಂಗಮರ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮದೂ ಪಾಲು ಇರಬೇಕು" ಎಂಬ ವಾಗ್ದಾನದೊಂದಿಗೆ ರಾಜೆ ಮಾಡಿಸಿ ಕಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಚಂದಯ್ಯ ತಾನು ಹೊಸೆದ ನುಲಿಯನ್ನು ಬಂದು ಹಗ್ಗಕ್ಕೆ (ಬಂಗಾರದ ನಾಣ್ಯ) ಮಾರಿಕೊಂಡು ಬರಲು ಲಿಂಗದೇವನಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಲಿಂಗದೇವ ನಿಯಮದಂತೆ ದಿನನಿತ್ಯ ನುಲಿಯನ್ನು ಮಾರುವ ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ತೊಡಗುತ್ತಾನೆ. ಬಂದು ದಿನ ನುಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗದೆ ಬಸವಳಿದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ಬಸವಳಿ ಚಂದಯ್ಯನ ಸತ್ಯ ಶುದ್ಧ ಕಾಯಕನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು, ಲಿಂಗದೇವನನ್ನು ಕರೆದು, ಅವನು ತಂದ ನುಲಿಗೆ ಮೂಲ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನೂರು ಹಾಗವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಖರೀದಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಲಿಂಗದೇವನಿಗೆ ಅತಿ ಆನಂದವಾಗಿ ಚಂದಯ್ಯನಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ತಾವು ಒಂದು ಹಾಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಾ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ನಾನು ನೂರು ಹಾಗಗಳಿಗೆ ಮಾರಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಚಂದಯ್ಯನಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಕೋಪ ಬಂದು "ಲಿಂಗದೇವ ಆ ನುಲಿಯ ಬೆಲೆ ಕೇವಲ ಬಂದು ಹಾಗೆ. ಉಳಿದ ಹಾಗವನ್ನು ಯಾರು ಕೊಟ್ಟರೋ ಅವರಿಗೆ ಮರಳಿ ಕೊಟ್ಟಬರಬೇಕು" ಎಂದು ಕಳಿಸಿದನು. ಲಿಂಗದೇವ ಅಸಹಾಯಕನಾಗಿ ಮರಳಿ ಹೋಗಿ ಬಸವಳಿನಿಗೆ ಉಳಿದ ಹಾಗಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬರುತ್ತಾನೆ. ಚಂದಯ್ಯ ಇದನ್ನು ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬಿಡದೆ ಮಾತಿಗೆ ತಪ್ಪಿದ ಲಿಂಗದೇವನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಮಡಿವಾಳಯ್ಯನ ಹತ್ತಿರ ಹೋದನು. 'ಮಡಿವಾಳಯ್ಯ ಇಬ್ಬರನ್ನು ನೋಡಿ ಇದು ನನಗೆ ಬಗೆ ಹರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವರನ್ನು ಅನುಭವ ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಅನುಭವ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭುಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಶರಣ ಸಮೂಹದ ಮುಂದೆ ಚಂದಯ್ಯ ಲಿಂಗದೇವ ಮಾತಿಗೆ ತಪ್ಪಿದ್ದಾನೆ 'ಜಂಗದ ಸೇವೆಯೇ ನನಗೆ ಮುಖ್ಯ, ಲಿಂಗದೇವನ ಆವಶ್ಯಕತೆಯಲ್ಲಿ'ವೆಂದು ತನ್ನ ವಾದವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದನು, ಇಡೀ ಶರಣ ಸಮೂಹವೇ ಚಂದಯ್ಯನ ವಾದವನ್ನು ಆಲಿಸಿ, ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಆದರೆ, ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು ಲಿಂಗದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ನಾನಾ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳ ಮೂಲಕ ಚಂದಯ್ಯನಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ ಚಂದಯ್ಯ ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭುಗಳ ಮಾತಿಗೂ ಒಪ್ಪದಾದಾಗ, ಕೊನೆಗೆ ಚೆನ್ನಬಸವಳಿ ಲಿಂಗದ ಮಹತ್ವವನ್ನು - ಚಂದಯ್ಯನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹಿಡಿಸುವಂತೆ ತಿಳಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ, ಅವರ ಮಾತು ಚಂದಯ್ಯನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಚಂದಯ್ಯ ತನ್ನ ವಾದವನ್ನು ಹಿಂಪಡೆದು, ಇಷ್ಟಲಿಂಗವನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಅಂದಿನಿಂದ ಮತ್ತೆ ಸತ್ಯ ಶುದ್ಧ, ಕಾಯಕ, ಲಿಂಗ ಪೂಜೆ, ದಾಸೋಹ ಮಾಡುತ್ತ ಲಿಂಗಾಂಗ ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಚಂದಯ್ಯನ ಈ ಕಾಯಕ ನಿಷ್ಠೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಭಾರವನ್ನು ಕುರಿತು ನುಲಿಯ ಚಂದಯ್ಯ ಬಸವ ಸಮಕಾಲೀನ ಶರಣರಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸ್ವಭಾವ ಹಾಗೂ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಸ್ವಜ್ಞ ಮನದ ಸ್ವತಂತ್ರ ವಿಚಾರವಾದಿ, ಕಾಯಕದ ಕಲಿ, ಜಂಗಮ ದಾಸೋಹದ ಭಲಿ" ಎಂದು ಎಳಂದೂರ ಹರೀಶ್ವರ ಕವಿಗಳು - ಶ್ರೀ ಪ್ರಭುದೇವರಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಕಂತದಿಂದ ಹೋಗಳಿದ್ದಾರೆ.

ಚಂದಯ್ಯನ ಕುರಿತು ಅವಶೇಷಗಳು :

ಚಂದಯ್ಯನ ಹುಟ್ಟಿರು, ವಿಜಯಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಿಂದಗಿ ತಾಲೂಕಿನ ಶಿವಣಿಗಿ ಗ್ರಾಮವೆಂದು ಸ್ವಷ್ಟವಾದ ದಾಖಲೆಗಳಿವೆ. ಈ ಶಿವಣಿಗಿ ಸಮೀಪದ ರಾಮತೀರ್ಥದಿಂದ ಮೆದೆಮಲ್ಲು ತಂದು ನುಲೀ ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದನೆಂದು ಮತ್ತು ಇದೇ ರಾಮತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ಸಮೀಪದ ದೇವರಹಿಪ್ಪರಗಿಯಿಂದ ಮಾಚಿದೇವ ಬಟ್ಟೆ ಹೊಳೆಯಲು ಬರುತ್ತಿದ್ದನೆಂದು ತಿಳಿಯತ್ತದೆ. ಈ ಶರಣರು ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಪರಿಚಯವಿದ್ದರು. ಶಿವಣಿಗಿಯಲ್ಲಿ ಚಂದಯ್ಯನ ಗುಡಿ ಕಟ್ಟಲಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಅದು ಹಾಳು ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಭಜಂತಿ ಸಮುದಾಯದವರು ಮನರುಜ್ಜೀವನ ಮಾಡಿರುವುದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

ಒಸವಕಲ್ಯಾಣದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಪುರಾಂತಕನ ಕರೆಯ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಗವಿ ಇದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ, ಜಿಕ್ಕೆ ಗದ್ದಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆ ಗದ್ದಗೆಯ ಮೇಲೆ ಮೂರು ಕಲ್ಲಿನಿಂದ ಕೆತ್ತಲಾದ ಮೂರಿಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರಿಗಳು, ಶಿವ ಪಾರ್ವತಿಯರದ್ವಾದರೆ, ಒಂದು ಚಂದಯ್ಯನದಾಗಿದೆ, ಚಂದಯ್ಯನ ಮೂರಿ ನಿಂತ ಭಂಗಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಒಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಖಡ್ಗ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕೈ ತೋಳಿನಿಂದ ರಕ್ತಕೊಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆತ್ತಲಾಟಿದೆ. (ಇದನ್ನು ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ) ಗವಿಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಬಾವಿ ಇದ್ದು ಅದನ್ನು ಚಂದಯ್ಯನ ಬಾವಿ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಗವಿಯಲ್ಲಿ ಚಂದಯ್ಯ, ನಿತ್ಯ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡುತ್ತಿರಬಹುದು.

ಕಲ್ಯಾಣದಲ್ಲಿ ಆದ ಕ್ರಾಂತಿಯ ನಂತರ ಶರಣರು ಹರಿದು ಹಂಚಿ ಹೋದರು. ಆಗ ಚಂದಯ್ಯನು ಉಳಿವಿಯ ಕಡೆ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷನಾಗಮ್ಮು ಹಾಗೂ ರೇಚಣ್ಣರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಆಲ್ಲಿಂದ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅಲೆಯುತ್ತ ಎಣ್ಣೆಹೊಳೆಗೆ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಎಣ್ಣೆಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಕಾಲ ಇದ್ದು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಮತ್ತೆ ತರೀಕರೆ ತಾಲೂಕಿನ ಅಮೃತಾಪುರ ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿರುವ 'ನಂದಿ' ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ನಂದಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಚಂದಯ್ಯ ತನ್ನ ಜೋಳಿಗೆ, ಬೆತ್ತೆವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದನೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಂದಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಶಿವನ ದೇವಾಲಯವಿದ್ದು ಗಭರಗುಡಿಯ ಪಕ್ಕದ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಚಂದಯ್ಯನ ಜೋಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಬೆತ್ತೆಗಳು ಇವತ್ತಿಗೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಾಸನವಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ಚಂದಯ್ಯನ ಉಲ್ಲೇಖ ಇರುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಂದಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ನುಲಿ ಚಂದಯ್ಯನ ಜಾತ್ರೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿಗೂ ಕೊರಮು ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ನಿರ್ಣೇದಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಾನು ನಂದಿ ಗುಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಜಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಬಂದಿರುತ್ತೇನೆ. ಫ.ಗು. ಹಳಕಟ್ಟಿಯವರು ನಂದಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿಯೇ ಚಂದಯ್ಯ ಅಂತ್ಯವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಉಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಚಂದಯ್ಯ ಈ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದ ಜೋಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಬೆತ್ತೆಗಳು. ಜಂಗಮನಾದವನಿಗೆ ಜೋಳಿಗೆ, ಬೆತ್ತೆಗಳು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುಗಳು. ಅವು ಅಲ್ಲೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಉಹ ಸರಿ ಇರಬಹುದು.

ಚಂದಯ್ಯ ನಂದಿ ಗ್ರಾಮದಿಂದ ಕಲ್ಲುಹತ್ತರಗಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಪದ್ಧಾವತಿ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆಂಬ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ. ಈ ಪದ್ಧಾವತಿ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಈಗ "ನುಲೇನೂರು" ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಹೊಳಳಕರೆ ತಾಲೂಕಿನ ರಾಮಗಿರಿಗೆ ಹೋಗುವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಪದ್ಧಾವತಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ದುಮ್ಮಿರಾಯನ ಹೆಂಡತಿಯಾದ ಪದ್ಧಾವತಿಯ ನುಲಿಯ ಚಂದಯ್ಯನಿಂದ ಧರ್ಮೋಪದೇಶ ಪಡೆದು ಅವನ

ಅಪ್ರಾಯ ಮೇರೆಗೆ ಒಂದು ಕೆರೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಆ ಕೆರೆಗೆ ಇಂದಿಗೂ 146ನೆಯ ಕೆರೆ ಎಂದು ಹಳೆಯ ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರಿ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಸರಿದೆ, ಕೆರೆ ಸಿದ್ಧವಾದ ಮೇಲೆ ಕೆರೆ ಏರಿಯ ಮೇಲೆ ಚಂದಯ್ಯನಿಗೆ ಮೂರಂಕಣದ ಜಿಕ್ಕೆ ಮತವೋಂದನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಮತದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಕೊಂಡು ಚಂದಯ್ಯ ತನ್ನ ಕಾಯಕ ಧರ್ಮವನ್ನು ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಶಿವಾನುಭವ ಗೋಷ್ಠಿಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುತ್ತ ಕಾಲಯಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಉರಿನ ನಂದಪ್ಪ ಮತ್ತು ಗಂಗಮ್ಮ ಎಂಬ ಶರಣರು ಇವನ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾದರೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಉರುಗಳಲ್ಲಿ ಆಡುತ್ತಿರುವ ಸುಲಿಯ ಚಂದಯ್ಯನ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಂದಪ್ಪ ಮತ್ತು ಗಂಗಮ್ಮ ಅವರ ಪಾತ್ರ ಹಿರಿದಾಗಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಕೆಲಕಾಲದ ನಂತರ ನುಲಿಯ ಚಂದಯ್ಯ ಪದ್ಭಾವತಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವ ತನ್ನ ಮತದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗೈಕ್ಕನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ಶ್ರೀಯಾಸಮಾಧಿ ಮತದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆತನ ಲಿಂಗೈಕ್ಕದ ನಂತರ ಪದ್ಭಾವತಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಈ ಉರು ನುಲಿಯ ಚಂದಯ್ಯನ ಕಾಯಕದ ಹೆಸರಿನಿಂದ ‘ನುಲಿಯ್ಯನೂರು’ ಎಂಬುದಾಗಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮುಂದೆ ‘ನುಲೇನೂರು’ ಎಂದು ಪರಿವರ್ತಿತವಾಯಿತು, ಈಗಲೂ ಈ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ನುಲೇನೂರು ಎಂದೇ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಉರಿನಲ್ಲಿ ನುಲಿಯ ಚಂದಯ್ಯನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಒಂದು ಶಿಲಾಲೇಖಿತ್ತೆಂದೂ ಚಂದಯ್ಯನ ಬಗೆಗೆ ದುಷ್ಪಿರಾಯ ಅಂದರೆ ಪದ್ಭಾವತಿಯ ಪತಿ ಬರೆಸಿದ ಶಾಸನವೆಂದೂ ಅದನ್ನು ಯಾರೋ ಆಗದವರು 20 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಹಾಳು ಮಾಡಿದರೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.

ಈ ಮೇಲಿನ ನುಲೇನೂರಿನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಬರುವ ‘ಮುರಕನಂದಿ’ ಮತ್ತು ಜಿತ್ತುದುರ್ಗದ ಹೊಳಲಕೆರೆಗೆ ಬರುವ ರಾಜಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮತ್ತೊಂದು ‘ನುಲೇನೂರು’ ಈ ಎರಡು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ನುಲಿಯ ಚಂದಯ್ಯನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಜಿಕ್ಕೆ ಮಂಟಪಗಳಿದ್ದು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡುತ್ತಿರಬಹುದು, ಈಗ ಆ ಎರಡು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಚಂದಯ್ಯನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪೂಜಾಧಿ ಕಾಯಕಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ.

ಒನ್ನಾಸಿಯ ಮಥುಕೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಸ್ವಾದಿಯ ನಾಳಪ್ರಭುಗಳು ಒಂದು ಕಲ್ಲುಮಂಚ ಮತ್ತು ಕಲ್ಲುಮಂಟಪವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಟ್ಟ ಅಂಶ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಿದೆ, ಕಲ್ಲುಮಂಚವನ್ನು ರಘುನಾಥ ನಾಯಕನು, (ಕ್ರಿ.ಶ. 1618–1637) ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಬಗೆ ಸ್ವಾದಿ ಅರಸರ ಜರಿತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಗಳಿವೆ. ಕಲ್ಲುಮಂಟಪ, ಮಥುಕೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯದ ಒಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಗುಡಿಯ ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲಿ, ಬಲಗಡ ಇಡಲ್ಪಟಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮೋಳಿಗೆ ಮಾರಯ್ಯ, ನುಲಿಯ ಚಂದಯ್ಯ, ಆಯ್ದಕ್ಕಿ ಮಾರಯ್ಯ, ಹಡಪದಪಣಿ, ದಾಸಿಮಾರ್ಯ, ಹಾಳಿನ ಹಂಪಣಿ, ಗುಂಡಬ್ರಹ್ಮಯ್ಯಗಳ ಮೂರಿಕಗಳನ್ನು ಅವರವರ ನಾಮಂಕಿತ ಬರಹದೊಡನೆ ಕೆತ್ತಲಾಗಿದೆ.

ಚಂದಯ್ಯನ ಅಂಕಿತ ಮತ್ತು ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ:

ಚಂದಯ್ಯನ ವಚನಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ ವಿದ್ವಾಂಸರು, ಅವನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ ಅಂಕಿತವನ್ನು “ಚಂದೇಶ್ವರಲಿಂಗ” “ಚಂದೇಶ್ವರ” ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಪ್ರಿಯ ಚಂದೇಶ್ವರಲಿಂಗ” ಬಸವಣ್ಣಪ್ರಿಯ ಚಂದೇಶ್ವರಲಿಂಗ ಹಾಗೂ ”ಸಂಗನಬಸವಣ್ಣಪ್ರಿಯ ಚಂದೇಶ್ವರಲಿಂಗ” ಎಂಬ ನಾನಾ ರೀತಿಯ ಅಂಕಿತಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಮ್ಮೆತದಿಂದ “ಚಂದೇಶ್ವರಲಿಂಗ” ಎಂಬ ಅಂಕಿತವನ್ನು ಒಪ್ಪಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಚಂದಯ್ಯನ ವಚನಗಳು ವಿಚಾರವಾಗಿ ವಿವಿಧ ವಿದ್ವಾಂಸರು ತಮಗೆ ದೊರೆತ ವಚನಗಳನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್. ಬಸವರಾಜ -27, ಡಾ.ಆರ್.ಸಿ. ಹಿರೇಮತ -29, ಆರ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್-

49 ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆಧಾರಗಳಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ 3 ವಚನಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಡಾ. ಎಚ್.ತಿಪ್ಪೇರುದ್ರಸ್ವಾಮಿ-7, ಫೆ.ಗು.ಹಳಕಟ್ಟಿ-6, ಸಂ.ಶಿ. ಭೂಸನೂರಮತ- 27, ಡಾ.ಎಸ್. ವಿದ್ಯಾಶಂಕರ-48. ಹೀಗೆ ಚಂದಯ್ಯನ ವಚನಗಳು ಒಂದೇ ಕಡೆ ದೊರೆಯದ ಕಾರಣ ವಿವಿಧ ವಿದ್ಯಾಂಸರು ಅವನ ವಚನಗಳ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಇದುವರೆಗೆ ದೊರೆತಿರುವ ಒಟ್ಟು ವಚನಗಳು 48 ಎಂದು ಒಟ್ಟಿತವಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಂಕೀರ್ಣ ವಚನ ಸಂಪುಟ-2ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ. ಚಂದಯ್ಯನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ, ಕಾಯಕ, ದಾಸೋಹ, ಶರಣರನ್ನು ಕುರಿತವುಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಯಕ ಮತ್ತು ಕಾಯಕದಿಂದ ಬರುವ ದ್ರವ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಿರಬಾರದು, ಅತಿ ಆಶೇ ಬೇಡವೆಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡಿ ಮಾಡುವ ಕಾಯಕವು ನಿಯಮಬಧ್ವವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

"ಸತ್ಯಶುದ್ಧ ಕಾಯಕದಿಂದ ಬಂದ ದ್ರವ್ಯದಲ್ಲಿ
ಚಿತ್ತ ವಿಚ್ಛಿಂದವಾಗದಿರಬೇಕು
ನೇಮುದ ಶೂಲಿಯ ಬಿಟ್ಟಿ
ಹೇಮದಾಸೆಗೆ ಕಾಮಿಸಿ ದ್ರವ್ಯವ ಹಿಡಿದರೆ
ತಾ ಮಾಡುವ ಸೇವೆ ನಷ್ಟವಯ್ಯಾ
ನಿನ್ನಸೆಯ ವೇಷವ ಪಾಠಕ್ಕೆ ನೀನೆ ಹೋಗು
ನನಗೆ ನಮ್ಮ ಜಂಗಮದ ಪ್ರಣಾದದಾಗೆ
ಚಂದೇಶ್ವರಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಣವಯ್ಯಾ

ಚಂದಯ್ಯ ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲವಿರಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತಾನೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ದ್ರವ್ಯದಾಸೆ ಬಯಸಿದರೆ ಮಾಡುವ ಸೇವಯು ನಷ್ಟವಾಗಬಲ್ಲದು ಎಂದು ಹೇಳುವನು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಕಾಯಕ ಮಾಡಿಯೇ ಬದುಕಬೇಕು, ಆ ಕಾಯಕದಿಂದ ಬಂದ ದ್ರವ್ಯದಿಂದ ದಾಸೋಹ ಮಾಡಿ ಪ್ರಸಾದ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು.

ಗುರುವಾದರೂ ಕಾಯಕದಿಂದಲೇ ಜೀವನ್ನುಕ್ಕಿ
ಲಿಂಗವಾದರೂ ಕಾಯಕದಿಂದಲೇ ವೇಷದ ಪಾಶ ಹರಿವುದು
ಗುರುವಾದರೂ ಚರಸೇವೆಯ ಮಾಡಬೇಕು
ಲಿಂಗವಾದರೂ ಚರಸೇವೆಯ ಮಾಡಬೇಕು.
ಚನ್ನಬವಣ್ಣಪ್ರಿಯ ಚಂದೇಶ್ವರಲಿಂಗದ ಅರಿವು"

ಚಂದಯ್ಯ ಗುರು-ಲಿಂಗ-ಜಂಗಮದಾದಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕಾಯಕ ಮಾಡಬೇಕು, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಅವರದೇ ಆದ ವೃತ್ತಿ ಇದ್ದು, ಆ ವೃತ್ತಿಯ ಮೂಲಕ ಕಾಯಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಗುರು- ಲಿಂಗ-ಜಂಗಮರು ಕಾಯಕ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಅವರಿಗೆ ಜೀವನಮುಕ್ತಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಕಾಯಕ ಯಾರಿಗೂ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ

“ಕಂದಿಸಿ ಕಂದಿಸಿ, ಬಂದಿಸಿ ಕಂಡವರ ಬೇಡಿ ತಂದು
ಜಂಗಮಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದೆನೆಂಬ ದುಂದುಗದೋಹರ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಸ್ನೇಹದ್ಯಸಲ್ಲ
ತನು ಕರಗಿ ಮನ ಬಳಲಿ ಬಂದ ಚರದ ಅನುವರಿತು
ಸಂದಿಲ್ಲದೆ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲದೆ ಜಂಗಮಲಿಂಗಕ್ಕೆ

ದಾಸೋಹವ ಮಾಡುವುದೇ ಮಾಟ
 ಕಾಶಿಯ ಕಾಯಿ ಕಾಡಿನ ಸೋಪ್ಪಾಯಿತ್ತಾದರೂ
 ಕಾಯಕದಿಂದ ಬಂದು ಲಿಂಗಾರ್ಥಿತ
 ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಿಯ ಚಂದೇಶ್ವರಲಿಂಗಕ್ಕೆ ನೈವೇದ್ಯ ಸಂದಿತ್ತು”.

ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ನೋಯಿಸಿ, ಅನ್ಯಾಯ ಮೋಸದಿಂದ ಬಂದ ದ್ರವ್ಯದಿಂದ ಜಂಗಮರಿಗೆ ದಾಸೋಹ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅದು ಸಲ್ಲದು, ಭಕ್ತಿಯಿಂದ, ಮನವಿಟ್ಟು ಸಂಪಾದಿಸಿ ತಂದ ಕಾರೆಯ ಸೋಪ್ಪಾದರು ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಅರ್ಥಿತವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

“ಗುರುವ ಕುರಿತು ಮಾಡುವಲ್ಲಿ
 ಬ್ರಹ್ಮನ ಭಜನೆಯ ಹರಿಯಬೇಕು.
 ಲಿಂಗವ ಕುರಿತು ಮಾಡುವಲ್ಲಿ
 ವಿಷ್ಣುವಿನ ಸಂತೋಷಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಿರಬೇಕು.
 ಜಂಗಮ ಕುರಿತು ಮಾಡುವಲ್ಲಿ
 ರುದ್ರನ ಪಾಶನ ಹೊದ್ದದಿರಬೇಕು.
 ಒಂದನರಿದು ಒಂದ ಮರೆದು
 ಸಂದಿಲ್ಲದ ಸುಖ ಜಂಗಮದ ದಾಸೋಹದಲ್ಲಿ
 ಸಂಗನಬಸವಣ್ಣ ನಿತ್ಯ ಚಂದೇಶ್ವರಲಿಂಗಕ್ಕೆ ತಲುಪಿ”.

ಈ ವಚನದಲ್ಲಿ ಗುರು-ಲಿಂಗ-ಜಂಗಮರನ್ನು ಆರಾಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮ- ವಿಷ್ಣು-ರುದ್ರರಿಗೆ ಸ್ಥಾನವಿಲ್ಲ. ಇಬ್ಬಗೆಯ ಆರಾಧನೆ ಜಂಗಮ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲದು. ತನ್ನ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಬದ್ಧನಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

“ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಸಾಗರದ ಮಧ್ಯದೊಳಗೆ
 ಬೆಳೆದ ಹೊಡಕೆಯ ಹುಲ್ಲು ಕೊಯ್ದು
 ಮತ್ತಮಾ ಕಣ್ಣ ತೆಗೆದು ಕಣ್ಣಿಯ ಮಾಡಿ
 ಇಹಪರರೆಂಬ ಉಭಯದ ಗಂಟನಿಕ್ಕಿ
 ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೂಟದೆಂಬ ಮನದ
 ಕುಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಯಕವಾಗಿತ್ತು
 ಇದು ಕಾರಣ ಚಂದೇಶ್ವರಲಿಂಗವೆಂಬ ಭಾವನೆನಿಲ್ಲಿ”

ಈ ವಚನದಲ್ಲಿ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಖುಗಿ ಅಜಾಣ ಅಂಥಕಾರದ ಬೆನ್ನ ಹತ್ತಿದಾಗ, ಹುಲ್ಲಿನ ಕಣ್ಣ ತೆಗೆದು ಕಣ್ಣಿಯ ಮಾಡುವ ತೆರದಲಿ, ಅಜಾಣವೆಂಬ ಕಣ್ಣ ತೆಗೆದು ಸುಜಾಣನದ ಕಡೆ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಚಂರಯ್ಯ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

- ಡಾ.ಬಿ.ಎಸ್. ಭಜಂತ್ರಿ (ಸುರೇಶ) ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಕನಾಟಕ ಕಾಲೇಜು, ಧಾರವಾಡ